

„Edinost“
izhaja enkrat na dan, razen nedelj in
pustnikov, ob 4. uri zvečer.
Naročnina znaša:
za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnina je plačevati naprej. Na na-
ročne brez priloge naročnine se uprava
ne odira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
samezne številke po 6 stotink (3 nč.);
sven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).
Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„Edinost“ je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za e-
kstra naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbi

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnina in oglaš-
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Naša gospodarska organizacija.

IV.

Torej malo ekskurzijo v Istro. Prijatelji naši okolo »Slovenec« so hoteli tako, natvo-
rivši tudi glede te pokrajine »tržaškimi prva-
kom« krivdo, da gospodarska organizacija tam-
kaj še ni tako razvita, kakor bi bilo gotovo
potrebno in kakor si jo žele razviti — verjete
nam! — tudi ti zasmehovani »tržaški prvaki«.
Kako bi si je ne želeli! Saj smo ravno mi
tržaški Slovenci toli tesno spojeni z našo Istro.
Mi poznamo najbolje vso gorostasno krivico, ki
se v vseh pogledih godi našemu rodu v Istri,
mi poznamo od blizu vse narodno in politično
mučeništvo tamkajšnjih bratov, mi vemo bo-
lje, nego kdo-koli, da temu narodnemu in po-
litičnemu mučeništvu je naravna posledica
tudi gospodarsko suženjstvo našega
naroda v Istri. Mi vemo tudi, da je divjemu
poganjanju od strani nasprotnikov v narod-
nem in političnem pogledu glavni namen ta,
da se naš rod ne osamosvoji na gospodarskem
polju. Nikjer na Slovenskem ne vedo tako,
kakor vemo mi, da divja jeza narodnih sov-
ražnikov v Istri proti našim naporom za po-
litično in narodno osamosvojenje v glavnem
izvira iz prepričanja, da po vzbudivši se na-
rodni samozavesti in narodnem prosvetljenju
mora neizogibno priti tudi osamosvojenje na
gospodarskem polju! Mi vemo, da gonilni
motiv laški oligarhiji v teh gigantskih narod-
nih bojih je skrb — za kruh, za ugodno go-
spodarsko pozicijo, strah, da se poruši raz-
merje, ob katerem se gospodovala oligarhija
masti in redi ter najkomodnejše živi ob trp-
ljenju, ob potnih sragah neukega ljudstva.

In ori, ki tako trpe, so naši rodni bratje,
so kri iz naše krvi, meso od našega mesa!
Kako bi mogli, da ne bi gojili najiskrenejšega
sočutja do njih in da ne bi nas prešinjala
vroča želja, da se ti naši bratje rešijo iz sra-
motnega narodnega in političnega položaja in
iz gospodarskega hlapčevstva? Ali ne le
simpatije krvi in sorodstva, ampak tudi
zdrav egoizem, ožiri na naše lastno narodno
in politično položaje na ozemlju tržaškem,
nam velevajo, da pomagamo bratom v Istri,
kolikor le — moremo! Ta zdrav egoizem nam
pravi, da odrešenje nam v Trstu, popolna
zmaga našega prava more priti še le potem,
ko se istra in Goriška rešiti laškega nad-
vladja!

Zametal bi torej svojo lastno korist in
odtezal pogoje svoji lastni prihodnosti, ako
ne bi nudil svoje pomoči bratom v Istri. In
jo nudimo. To rečemo lahko z mirno
vestjo. Ali nudimo jo, kolikor — jo mo-
remo.

PODLISTEK

Le „ena“ obleka.

Spisal Árpád Bereczik. — Prevel Feodor Vasiljev.

Kako da je prišlo do tega, da se je
Viktor pl. Kalmay poročil z gospico Kri-
stino Neszmélyi — da si je skoro vso zimo
gledal za lepo Heleno Balla, — to je bila
skrivnost, s katero so si v nekaterih krogih
zastoj belili glave.

A stvar je bila neovrtna.

Viktor se je poročil s Kristino.

Po poroki je šel mladi par na ženi-
tovanjsko potovanje v Italijo. In ker smo že v
prijetnem položaju, da poznamo to skrivnost,
veliko skrivnost te poroke, hočemo vstreti ra-
dovednosti svojih čitateljev.

Viktor zato ni vzel Helene za ženo, ker
je v karnevalu porabila toliko oblek, a Kri-
stina, ta ljuba, dobra Kristina, je vztrajala
skozi vso plesno sezono z eno samo obleko...
da, z eno samo, najraznovrstnejšim metamorfo-
ram podvrženo obleko, katero je znala mati

Delokrog našega političnega društva se
razteza tudi na Istro. To je res. Vsake vo-
litve, vse narodne in politične borbe v Istri
pričajo tudi, da ne pozabljamo nikdar, da
tudi Istro spada v delokrog političnega dru-
štva »Edinost«. Zapisniki našega društva so
žive priče temu. Ali od nikogar naj se ne
zahteva več, nego more storiti. Dolžnostim v
obseju narodne in politične obrambe našega
rodu v Istri se ne odtežamo, ali tega naj se
ne zahteva od tistih par mož v političnem
društvu »Edinost«, — ki imajo vendar po-
leg ogromnega narodnega dela na lastnih tleh
tudi svoje stanovske dolžnosti, katerih ne
smejo zanemarjati, da bi morda hodili od
sela do sela po Istri in snovali gospodarska
društva! In ko bi bilo z zasnovanjem že vse
storjeno! Kako se more zahtevati od teh par
mož, da bi vestno vršili drugo neizogibno in
veliko dolžnost: nadzorovanje po-
slovanja in upravljanja takih
društev! Tako organizacijo morajo imeti
lokalni činitelji v rokah! Može, ki imajo
društvo vedno pod očesom. Drugače pride
lahko narodna nesreča, kjer smo pričakovali
blagoslova.

Treba torej sposobnih lokalnih činiteljev.
Kjer jih ni, je nevarno snovati gospodarske
zadruge in kdor jih snuje, ne da bi bili dani
pogoji za njih vreden razvoj in v osebah
jamstvo za racionalno upravljanje, ta priča
le, da razpolaga z veliko mero — lahkomis-
ljenosti. V Istri nimamo še toliko izvežbanih
moči, da bi mogli tako hiteti z gospodarsko
organizacijo, kakor gotovo želimo vsi. Go-
spoda okolo »Slovenec« ne dajejo mnogo na
naše besede. To vemo — s to mislijo se mo-
ramo že spoprijazniti. No, mi jim moramo tu
navesti besede moža — zlate, uvaževanja
vredne besede, veljavne ne le za Istro, am-
pak za vsaki kraj, kjer hočejo snovati raci-
jonalno narodnogospodarsko organizacijo —
kateremu bodo gospodje okolo »Slovenec«
morda vendar verjeli.

Gospod Josip Kompare, dekan, de-
želni poslanec in temeljit poznavatelj razmer
v Istri je bil, ki je v svojem krasnem, senza-
cijskem govoru na občnem zboru političnega
društva »Edinost« v Barkovljah dne 14. ok-
tobra leta 1900 izustil mej drugim nastopne
besede:

»Konstatirati moram torej, da naše kme-
tjstvo zelo propada, a ne zaradi tega, ker
naši ljudje ne bi bili pridni, ker ne bi imeli
dobre volje, ali ker bi bili nesposobni, am-
pak propada samo zato, ker jih upniki izse-
savajo in ker jih nihče ne podpira. Mi mo-
ramo torej gledati, da si bomo pomagali
sami. V to pa nam treba organizacije, a za

vseh mater, stara gospa Neszmélyi, z neiz-
purno izumljivostjo primerno prevzgojiti za
vsako priložnost...

Šestega januarja se je bil vrgel Vik-
tor v vrtnice pričenjajočega karnevala, s trdno
voljo, da vzame slovo od dolgočasnega sam-
stva ter se na pustni terek zaroči s kakšno
krasotico. Začel je torej obiskovati po vrsti
vse plesne; že na drugem plesu je po nekem
prijatelju spoznal družino Balla, čije hčerka
Helena je spadala med najlepše krasotice ter
bila ponos svoje matere. Le-ta se seveda ni
nič protivila, ako si je dovoljevala Helena
največi luksuz v toaletah, posebno, ker so
lepe obleke tako krasno pristojale lepemu
bitju!

A ta pretirani luksuz ni bil Viktorju ni-
kakor po godu. Helena mu je zelo ugajala,
in skoro bi se bilo njegovo srce vnelo, da mu
ni še začasa zašepetal razum: »Ona ni za-te;
ako tudi imaš nekoliko premoženja, ti to ven-
dar ne dopušča, da bi si jemal tako drago.
nepremožno žensko.

In tako je prišlo, da je vsaka Helenina

organizacijo treba sposobnih mož. Mi pa
nimamo šol, a kjer ni šol, ne more biti
tudi izobraženih mož! Zato si tudi ne mo-
remo snovati zadostno število gospodarskih
zadrug, posojilnic, hranilnic itd. Za šole mo-
ramo plačevati 14% doklade, a nad 20000
otrok nam raste brez šolskega pouka. Od
todi prihaja, da ne moremo napredovati v
gospodarski organizaciji in se nam čisto do-
gaja, da ne moremo zasnovati prepotrebne
zadruge, ker je ni osebe, ki mogla prevzeti
predsedništvo.

Ali umete te besede?! Ali umete, zakaj
naša gospodarska organizacija v Istri ne
more napredovati, kakor bi bilo želeli! Vi
pa krivite »tržaške prvake« radi nedostatka
gospodarske organizacije v Istri! Nasprotni
ste tem »prvakom«, to vemo, ali kraj vsega
tega nasprotstva morate priznati, da ste de-
lali krivico!

Gospod dekan Kompare je izrekel sveto
resnico ne le glede Istre, ampak v njegovih
besedah je obseženo zlato posvarilo vsem
onim, ki prednjačijo narodu sploh, ki hočejo
res dobro temu narodu, ki hočejo narodu res
zagotoviti soliden razvoj gospodarske or-
ganizacije!

Besede Komparetove potrjajo, kar smo
izvajali včeraj. Gospodarska organizacija se
mora razvijati naravno, tu se ne da nič for-
cirati. Gospodarska organizacija se mora raz-
vijati le razmeroma s splošnim narodnim razvo-
jem. Kjer je narod tlačen narodno in politički,
je naravno, da ne more biti dovoljno ljudij, ki bi
imeli zmisa in sposobnosti za racionalno vod-
stvo narodnogospodarskih podjetij. Najprej
splošna izobrazba — ta je fundament gospo-
darske organizacije. Ta poslednja naj se to-
rej popolnjuje postopno v isti meri, kakor
med narodom raste število razsodnih in za-
dostno izobraženih mož voditeljev. Le tak
razvoj je logičen in daje jamstvo za dobro
vspehe. Kjer pa bi hoteli siliti z zadružno
organizacijo, ne da bi imeli jamstva za raci-
jonalen in soliden razvoj iste, tam bi fri-
volno igrali z materialnimi ekzistencami, s
premoženjem naroda, z narodnim kapitalom.
To pa bi bil zločin na blaginji in bodočnosti
naroda.

Previdnost je torej tu postulat rodo-
ljubja. Te previdnosti se drže
tudi voditelji v Istri, na čemer
jim moramo biti hvaležni. Oni snujejo gos-
podarsko organizacijo le v takem tempu, v
kolikor vedo, da bodo mogli zmagovati.

Da ne bo svet mislil, da se v Istri res
ni nič zgodilo na polju gospodarske organi-
zacije, naj navedemo nekoliko gospodarskih
zasnov, ki vse delujejo blagoslovno: posojilno

obleka, mesto da bi množila njegovo ljubezen,
isto le bolj in bolj hladila in da se ni — naj
se je čudila gospa Balla, kolikor jej je bilo
drago — izcimilo iz tega znanja nikakoršno
trajno razmerje.

A mlada dama je bila tako zapeljiva, da
bi bil Viktor šeasom vsekakor podlegel nje-
nemu čaru; a slučaj je hotel, da se je na
nekem plesu seznanil z družino Neszmélyi, ki
je živela v prijateljskem razmerju z družino
Balla, in vsled tega se je njegova usoda ka-
kor zakonskega kandidata popolnoma pre-
menila.

Kakor je ljubila Helena razkošnost, tako
priprosta je bila Kristina.

Med odmorom je bil srečal nekega po-
ročevalca o plesih, svojega prijatelja, ki ga
je tako-le nagovoril: »Ah, vi dvorite gospici
Kristini Neszmélyi! Čestitam! Svetujem Vam,
da jo vzamete, kesali se ne boste nikdar!«

»Kdo pa so prav za prav ti Neszmélyi?«

»Gospa Neszmélyi je zelo spoštovana
gospa, ki zna hitreje spraviti svoje hčere v
varno zavetišče nego nobena druga!«

in konsumno društvo v Pobegih, posojilno in
konsumno društvo v Dekanih, konsumno
društvo v Babičih, posojilno in konsumno
društvo v Ričmanjih, konsumno društvo v
Brtokih, hranilnica in posojilnica v Marezi-
gah, posojilno in konsumno društvo v Ospi,
okrajne kmetijske zadruge v Kastvu, Opa-
tiji, Podgradu, Krku, Dolini, Buzetu, poso-
jilnice v Pulju, v Pazinu, Voloski, v Pod-
gradu, v Buzetu, v Kopru, v Livadah, v
Kaštelirju, vinarska zadruga v Pulju, za-
druga za urejanje voda v Vrbniku, več za-
drug za streljanje proti toči.

Vse te zadruge — kolikor se jih spo-
minjamo v tem hipu — so zasnovali naši de-
lavni voditelji v Istri. In snovali bodo dalje
— to naj veruje »Slovenec«! Ali previdno,
kakor dosedaj in ne bodo foreirali, ker vedo
dobro, da le jedna nesreča v kakem takem
društvu mori kakor slana in vpliva pogubno
za leta.

Iz teh naših izvajanj je torej razvidno,
da je res — česar tudi nikdo ne taji, da je
gospodarska organizacija v Istri še jako ne-
dostopna in da čaka tu rodoljube še ogromno
in hvaležnega dela; ali na drugi strani je
jasno, da ta nedostatek v organizaciji nika-
kor ni posledica — kakor bi hotel uveriti
»Slovenec« — nemarnosti ali nebrzičnosti ro-
doljubov, najmanj pa »tržaških prvakov«,
ampak je ta nedostatek v tesni zvezi s sploš-
nim tužnim položajem naroda v Istri, kakor
je to tako lepo povdarjal gospod dekan Kom-
pare na shodu v Barkovljah.

No, mi vemo, da tudi »Slovenec« ni bila
misel na gospodarsko organizacijo v Istri res-
nični povod za njegov napad na »tržaške
prvake«. Resnični vzrok je — na Dunaju v
razdvojeni delegaciji. »Slovenec« je pač mah-
nil po vrči, ali zadeti je hotel — ako je
dovoljena ta primera — osla. Zlasti je bilo
»Slovenec« do tega, da pokaže, kako pri-
stranski da smo mi oziroma na slovenski do-
mači prepričani, kako da smo — da
rabimo lustne besede »Slovenčeve« — pri-
klenjeni na Hribarja. Tudi to podtikanje je
ravno toliko vredno, kakor napadi radi go-
spodarske organizacije v Trstu in v Istri. To
že lahko trdimo, da smo šli mi oziroma na
prepire na Kranjskem do skrajne meje samo-
zatajevanja, in to nasproti obojem stran-
nem. In če smo se sedaj postavili po robu
politiki trme na Dunaju, nismo storili tega,
ker smo tudi mi stranka v kranjskem pre-
piru, ali ker morda hočemo pomagati Hri-
barju, ampak storili smo tudi to, ker le od
poštene narodne politike naše delegacije na
Dunaju moremo pričakovati zboljšanja žalost-
nih razmer na naših tleh. Ne radi Hri-

»Ali jih je že več poročila?«

»Seveda, že šest in sedaj pride sedma
na vrsto; doma pa čakati še dve na
ženina«.

»Kako pa dela to? Dandanes je hitra
omožitev velika umetnost!«

»Posebno pri takih materah, kakor je
gospa Neszmélyi, katerim ni dano preveliko
bogastvo in ki vsled tega svojim otrokom ne
morejo dati nikakega premoženja v zakonsko
življenje«, je popolnil besede dobro poučeni
poročevalci.

»Gotovo ima kako čudotvorno sred-
stvo.«

»Seveda, in sicer — pamet! Druge ma-
tere bi se sramovale, ako bi njih hčere obi-
skavale po dva plesa v isti obleki, in zato
jim pripravljajo za vsak ples drugo, da bi z
bliščecimi toaletami preslepile mladi moški
svet, a ta gospa dopušča, da njene hčere
preživljajo ves karneval v eni sami obleki!«

(Zvršetek pride.)

barja, ampak radi sebe, radi trpečega naroda na tržaskih in istrskih tleh smo se postavili po robu dogodkom v naši delegaciji na Dunaju.

Konečno še besedo prošnje na obe strani na Kranjskem.

Če že hočete govoriti o naših razmerah in kritikovati naše delo, ter je primerjati se svojim delom — slovodno vam. To pravico imate v imenu naše slovenske vzajemnosti. Ali prosimo Vas, na to ne pozabljajte nikar — ako hočete, da bo vaša beseda pravična — da Vi delujete v osrednji pokrajini slovenski, mi pa v obmejni pokrajini, izpostavljeni navalu tujinstva. Vi niste tako angažirani v narodnih borbah kakor smo mi. Vi lahko vsaj 90 odstotkov svojih sil porabljate na delu za gospodarski in kulturni napredek, nam pa ravno neizogibne narodne borbe požirajo najmanj 90 odstotkov naših moči. Če to pomislite — in bi morali —, da pri nas nekaj gospodarskega dela velja toliko, kakor pri vas mnogo in da mi torej ne zaslužujemo roganja, ako na polju gospodarske organizacije pri nas — kjer nimamo toliko moči na razpolago kakor jih imate vi, a nam je premagovati stokrat več težkoč, nego jih je vam na poti — ne hitimo naprej s tako hitrimi koraki, kakor bi bilo kortstno in bi tudi sami radi! V »Slovencu« čitamo neprestano zatrdjanja, da politik mora vpoštevati obstoječa dejstva. Dobro, ravnajte se tudi vi vsi na Kranjskem po tem nauku, vpoštevajte dejstva, obstoječa pri nas, da nam boste mogli biti pravični sodniki!

Politični pregled.

V TRSTU, dne 1. marca 1901.

O položaju. Ministerstvo Körberjevo je v stiskah. Ljudje hočejo vedeti, da gospod Körber postaja nervozen. Čudno bi bilo le, ako bi ne postajal. Rok, do katerega mora spraviti pod streho predlogo o kontingentu novincev in izvršiti volitev v delegacijo, se bliža bolj in bolj, ne da bi se razmere v parlamentu ni malo spremenile na bolje, v tej smeri namreč, da bi bilo nade, da rešeni vprašani sploh prideti na dnevni red do dočlenega roka. Zadnje posvetovanje načelnikov klubov, ki so se bili sešli na povabilo vladi vsikdar poslužnega gospoda Javorskega, vsaj ni kazalo, da bi stranke hotele privoliti v tako spremembo delavnega programa, kakor si jo želi g. Körber. Zlasti so Čehi odklanjali vsaki predlog v ta namen, sklicuje se jedinstveno na dejstvo, da oni so opozicijska stranka, ki zahteva zadoščenja poprej, predno zapusti svoje strogo opozicijsko stališče. Pa tudi Nemei niso bili mnogo mehkejši, iz česar sledi, da je vlada zastoj izživela Čeha. Te poslednje je odgnala, onih drugih pa ni pridobila. Siguren znak, da je vlada v stiski, je vest, ki jo čitamo v zadnjih dunajskih listih, da se med vlado in Čehi vrše pogajanja, katerih namen je znan tudi nemškim strankam. »Neue Freie« pridodaje še, da se tudi od strank desnice opaža večji vpliv na Čeha; zlasti da si prizadevajo Poljaki, da bi odprli pot do prehoda na dnevni red.

Ker razni listi — mej njimi tudi »Reichswehr« — hočejo le na Čeha valiti krivdo na žalostnem parlamentarnem položaju in jim tudi žugajo z jako občutnimi posledicami, bodi zabeleženo tu, da celo »Triester Zeitg.« priznava, da Nemei nimajo nobenega razloga za obstruiranje a da so vendar nemški radikalec oni, ki neprestano mečejo netivo v zbornico in so le oni krivi, da ista ne more priti do miru. Le stranka nemških radikalec da diskreditira parlament. Tako je: na strani Čehov je defenziva, je silobran po dogodivši se krivici; na strani Nemecev pa je agresivnost, izvirajoča iz občutnosti.

Državni zbor. (Zbornica poslancev.) Nadležanje poročila o večeršnjem listu. Poslanec Heinrich je utemeljeval nujnost svojega predloga za odpravo kupčije z žitom na termine. Prišel je v češkem jeziku in nadaljeval potem nemški. Rekel je, da stavi njegova stranka nujne predloge radi potrebe ljudstva in ne v obstrukcijske svrhe. Parlament se mora baviti tudi s potrebami ljudstva in ne le z državnimi potrebami.

Maldočeh Šileny je med svojim govorom očital Nemeem, da se v pokrajini, ki mejijo z Nemčijo, škili čez državne meje. Na to mu je nemški radikalec Stein odgovoril, s pohvale vredno odkritostjo, da oni ne škili, tem več da gledajo preko meje. V nadaljnji kontroverzi je priznal Stein odkrito, da je njih politika naperjena v to, da se združijo z Nemčijo.

Šileny je povdarjal, da Nemei gotovo ne bi škili na Prusko, ako ne bi od tam dobivali vsodbu. Dokazoval je dalje, da se je sam sedanji nemški cesar dovolj jasno izrekel za to, da bi tudi naše dežele dobil v svojo oblast. Citiral je besede nemškega cesarja, ki jih je ob neki priliki — govoril o tej stvari — rekel med drugim:

«Kar se ni storilo do sedaj, upajmo, da storimo mi ali naši nasledniki».

Nemški radikalec Stein je potrdil, da so te besede resnične.

Poslanec Kaiser (nemški nacijonalec) je protestiral proti stavljenju nujnih predlogov v obstrukcijske svrhe. Zahteval je, naj predse laik nujne predloge brez razprave izroči dotičnim odsekom. Med govorom poslanca Kaiserja je nastal prepir mej Čehi in Nemei. Nemei so očitali Čehom, da tirajo prikrito obstrukcijo, na kar so jim Čehi odgovorili, da so oni, Nemei, uveli obstrukcijo v zbornico. Predsednik grof Vetter je obljubil poslancu Kaisersu, da mu odgovori v jedni prihodnjih sej. Ob 4. uri in trideset pop. je imela zbornica tajno sejo, v kateri so razpravljali o protokoliranju dveh interpelacij nemških radikalec. Jedna teh dveh se je izključila od protokoliranja, druga pa se protokolirala, izpustivši črtane odstavke. Ob pričetku tajne seje so nemški radikalec demonstrativno zapustili zbornico in se vrili še-le, ko je minula tajna seja.

Poslanec Wolf je žugal z obstrukcijo, ako bi predsednik hotel še jedenkrat cenzurirati njihove interpelacije.

Istrske volitve pred parlamentom.

Italijanske novine so zopet enkrat hudo nezadovoljne. Slovenski državni poslanec Plantan je člen verifikacijskega odseka. Že to je vznemirilo italijansko gospodo. Ko so pa čuli z Dunaja, da je temu gospodu izročen referat o jedni istrskih volitev, so bili kar iz sebe. Slaba vest jim pravi, da bi se jim moglo zgoditi kaj neprijetnega, če sploh pride do razprave o protestih iz Istre.

Zlasti jim gre Plantan jako navskriž z ozirom na Bennattijev mandat. E, signori vedo sami najbolje, kaka so bila sredstva, s katerimi je prišel do mandata mož, ki je bil izdal parolo: Moram na Dunaj, ali živ ali mrtev. Signori občutijo kakor hudo krivico, da je baš en Jugoslovan dobil ta referat, ker njim je gotova stvar, da Slovan ne more biti objektivni nasproti političnemu in narodnemu nasprotniku. Merijo pač po sebi. Jako mogoče je, da bo verifikacijski odsek predlagal, da se ta ali ona istrska volitev ne verifika. Ali s tem ni rečeno, da bo na tem kriva pristranost, ampak gotovo je, da bo vzrok nepotrjenja le način, kakor so se vršile volitve! Sicer pa so laški gospodje zadnji, ki imajo kaj pravice pritoževati se, ako se referati o volitvah izročajo političnemu nasprotniku. Naj le pogledajo sebe, kako oni postopajo v deželnem zboru istrskem in molčati morajo. Komu pa oni izročajo referate o volitvah svojih narodnih nasprotnikov? Kdaj so še izročili tak referat kakemu Slovencu ali Hrvat? Oni gredo v svojem fanatizmu, v svoji pristranosti in krivici tako daleč, da niti v verifikacijski odsek ne volijo nikogar, ki bi govoril odobrenju v prilog, ki bi protistiral proti temu, da se uničujejo celo enoglasne volitve, ali da bi protestiral proti nezakonskemu postopanju, dogodivšemu se v deželni zboru istrskemu, da se je volitev enega poslancev uničila, drugega pa odobrila, da si sta bila oba izvoljena od istih volilcev, z istim številom glasov in na istem volilnem činu!!

Kdor je sam zmožen za tako postopanje, naj ne sumniči drugih, ki so poštenje od njega! Če bi se torej dogodilo, da bi kateri signorov moral osramočen zapustiti zbornico, dobe gospodje le, kar so zaslužili in bo to le prepotrebna satisfakcija poštenega pravice našega naroda v Istri in užaljeni morali.

Mej drugimi je referat o dr. Rizzijevi volitvi bil izročen v poročevanje dru. Plantanu in dru. Bartoliju.

Adresa gosposke zbornice. Adresa gosposke zbornice v odgovor na prestolni govor je že priobčena v listih. Ta elaborat je plod kompromisa. To se mu vidi na vsaki vrsti, zlasti pa na onem mestu, kjer omenja narodne boje. Najprej hoče ugajati nenemškim narodom, povdarja, da tudi gosposka zbornica ve čeniti narodno čutstvo kakor jedno najplemenitejših pojavov človeške duše, kakor važen moment v razvoju vse kulture. Koj na to pa pritrdja glavni zahtevi Nemecev: uzakonjenju nemškega jezika kakor posredovalnega jezika, ali, kakor se je gospod Körber previdneje izrazil v prestolnem govoru: »da

se v gotovih sferah uprave ohrani jednota jezika«. No, stvar ostaja ista. Naj jo nam že silijo v tej ali oni obliki. Ker pa so se stari gospodje v gosposki zbornici očevidno zbal, da razburijo na drugo stran, so hitro pristavili zopet, da se ima to zgoditi: »ob popolnem priznavanju ustavno zajamčene enakopravnosti vseh narodov in njih jezikov«. Kolebaje v svojem kompromisu od desne do leve, od načela germanizacije do načela ravnopravnosti, bi hoteli torej gospodje nasititi kozo, ne da bi se dotaknili trave.

Klasični so tudi tam, kjer govore, da treba vse storiti, da se doseže delavnost parlamenta, in kjer pozivljajo vlado, naj ostane trdna in naj nobenemu poskusu za oviranje delavnosti parlamenta ne privoščja niti videza kakkega vspeha!

Ali jo vidite dvojno mero gospodov! Sedaj govorijo tako tisti ljudje, kiso glasno ne le odobravali, ampak tudi izposlovali, da so se odpravile jezikovne naredbe, in so s tem nemški obstrukciji, torej ne le poskusu, ampak faktičnemu nasilnemu oviranju parlamentarnega delovanja, pripomogli ne do videza kakkega vspeha, ampak do velike materialne zmage!!

Simpatična je adresa tam, kjer govori o potrebi, da se mladina vzgaja v duhu mejsebojne vstrpljivosti in spoštovanja ter versko-nravnstveno.

Adresa zaključuje z obljubo, da hoče po svojih močeh delati za utemeljenje notranjega miru.

Ogrski parlament. V nadaljevanju razprave o proračunu justičnega ministerstva v večerajšnji seji je govoril posl. Tassie »pro«, posl. Major pa »contra«. Justični minister je izjavil, da se načrt novega vojaškega kazenskega zakonika v kratkem predloži obema zbornicama. Istotako se tudi novi civilnopravni red in načrt o žitnih oterutih še tekom tega leta predloži zbornicama.

Tržaške vesti.

Osebnosti. Škof monsignor Šterk je odpotoval večeraj v Gorico. Župan dr. Sandrinelli vrnil se je večeraj z Dunaja.

Imenovanji. Ministerski predsednik kakor minister za notranje stvari je imenoval policijskega koncipijenta dra. Josipa Casapiccola policijskim komisarjem na policijskem ravnateljstvu v Trstu.

Predsedništvo finančne direkcije je imenovalo računarskega praktikanta Gabrijela Gabrielli-ja računarskim asistentom v XI. plačilnem razredu.

Nevarni nauki. Ko smo sinoči nekoliko sortirali na mizi ležeče časopise, nam je prišel v roke neki slovenski list, čegar uvodni članek je vzbudil v nas pozornost sosebno še zato, ker je že neki drugi list nekoliko reagiral na izvajanja v tem članku. Ker nas je torej stvar zanimala, smo jeli malo čitati in naleteli smo na mesto, ki nas je jako zbulo v oči, ker se tam razširja nauk, kateremu se moramo upreti z vso odločnostjo, ker se nam vidi naravnost poguben. Zmislil člankarjevih besed je nekako ta, da vsaka oblast je postavljena od Boga in zato da se je moramo pokoriti! A, kar je pri tem najnevarnejše, je to, da neposredno po tem diktirani govori, da je tako dolžnost vsakega mu pravemu kristjanu ter dostavlja:

»Da vlada sara preveč greši na naše prepričanje, z a t o p a č m i n e m o r e m o n i č e s a r — pa to prepričanje vendar ohranimo. Da se pa utegne ta vladina brezbriznost maščevati nad njo samo, o tem smo popolnoma prepričani«.

Torej mi naj bi v tihi resignaciji prenašali vse, kar vlada počenja z nami, tolažeči se, da se bo že enkrat maščevalo nad njo sama. Hvala lepa za tako tolažbo! Kaj bomo mi imeli od tega, če se bo vladno postopanje kedaj maščevalo nad njo samo, če pa to postopanje mej tem — nas ubije?!

Tako pisarjenje znači naravnost beganje ljudstva in zavajanje v nevaren fatalizem. Mi moramo marveč vse drugače učiti svoj narod: mi ga moramo učiti: Bog ti je dal razum in voljo, da razpolagaš z njima; p o m a g a j s i , a k o h o č e š , d a t i B o g p o m o r e ! Čim narod trpi krivico pod zastopanjem oblasti, mu je dolžnost, da se bori proti krivici!

Naš mestni magistrat n. p. je tudi »oblast« in še celo oblast z agendami e. k. politične oblasti prve instancije! Je torej tudi predstavitelj tiste »državne avtoritete«, kateri se moramo baje pokoriti, ako hočemo biti »pravi kristjani«. Okoličani, meščani,

kaj bi vendar rekli vi, ako bi vam kdo insinuiral, da lepo molčite k vsemu in še posebej k temu, kar je ta magistrat počenjal povodom ljudskega štetja; da morate čakati dokler se to postopanje kedaj maščuje nad njim samim; ter da se tolažite: »zato pač mi ne moremo ničesar, če je ta magistrat tak? On je oblast in — basta!

Zakaj so pa bili škofje — vprašamo mi — na Nemškem — povodom »kulturkampfa« — v takim boju proti »oblasti«, da jih je kruti Bismarek metal v ječe? Zakaj je sv. Stolica neizprosno v sporu z italijansko »oblastjo«? Mar nismo doživeli na Kranjskem slučajev — spominjajte se pokojnega Kluna! — da je bil celo dudovnik v opoziciji in celo proti duhovniški oblasti? Zakaj? Vzrok je tako jednostaven, kakor opravičen in nepobiten: ker tudi oblasti morejo biti krivične.

Vsaki človek ima dolžnosti do oblasti, gotovo, ali tudi oblasti, tudi državna avtoriteta, ima dolžnosti do ljudij in do — narodov. Če oblast ne vrši te svoje dolžnosti, je pa narodu v dolžnost, da pritiska — seveda vsikdar v mejah zakonitosti — na oblast, da vrši svojo dolžnost! Opozicija proti krivici oblasti ne le da ne involvira nelojalnosti do države, ali celo upornosti, ampak je tej poslednji še na korist, ker le država, v kateri oblasti postopajo na zadovoljstvo naroda, je zidana na trdne podlage.

Ali da govorimo konkretnje. Vladni zistem postopa na škodo nam Slovencev in Hrvatov, ta zistem zanemarija naše kulturne in materialne koristi, ta zistem nas sistematično ovira v našem razvoju, ta zistem nam odteza pogoje obstanka, z a t o j e n a r o d u s l o v e n s k e m u v d o l ž n o s t , d a j e v b o j u p r o t i t e m u z i s t e m u ! Kdor govori drugače, ta diskvalificira narod za borbo za lastni obstanek. To pa menda ni naloga slovenskega novinstva.

Cvetje iz vrtov — ljudskega štetja.

Brezovec Josip iz ulice Bergamasco štev. 2 nam poroča, da ni videl nikake popisne pole v svojem stanovanju, da ni bil ne poklican in ne vprašan po kakih podatkih o ljudskem štetju, kakor tudi njegova družina ne! Te dni pa je bil poklican na sekcijo, kjer so mu pokazali že izpolnjeno polo in tudi — podpisano!! Mož je izjavil, da on ne ve ničesar o kakim popisni poli in da on ni podpisal ničesar. Zahteval je, naj mu pokažejo, kako je izpolnjena rubrika 13 na njegovo ime izpolnjene pole.

Uradnik mu je pa na njega določeno vprašanje odgovoril: Da, da, v i p l a č u j e t e s e d e m d e s e t e !! Mož (ki ni baš izmed najenergičnejših), videl, da mu nočejo pokazati 13 rubrike — je odšel, ne da bi bil izvedel, kako je vpisan njegov in njega družine jezik!

Vidmar Ivana iz ulice Farneto štev. 18 in njega družino je »nekdo« popisal, ne da bi bil on vedel, kedo in kedaj! Kar je pa najvažnejše, je to, da dotičnik niti ne ve, kakov občevalni jezik so mu zapisali!

Kje je torej zakon o ljudskem štetju? Kje so oni, ki so postavljeni, da branijo zakone sploh?!

Bomo-li še nadalje trpeli, da se bodo z našim narodom uganjale te »malenkostne« »komedije« in »fantazije«?!

In zopet »regnicoli«. Nedavno smo poročali, kako sta dva lopova došla v prodajalnico z ogljem g. Bajca, kako sta ga vrgla na tla in mu odvzela iz žepa večjo svoto denarja, dočim je tretji lopov zunaj na straži stal. Povedali smo nadalje, kako je jeden teh lopovov prevaril redarja beže po ulici in kričel: »Primate ga, tatu, primate«. No, slednjijo so ti poštenjaki vendar prišli pravici v pest, a sedaj doznajemo, da so tudi iz vrst tistih »poštenih delavcev« od tam doli — z Napolitanskega, torej regnicoli!

Zgubljeni smo! Pišejo nam: Ni bilo dovolj, da našo »Edinost« bojkotirajo »slovenski« demokratje, ne, to vam ni gotovo imponiralo, a še manj škodovalo! Ali sedaj ste se svojim glasilom pri — kraju!

Poslušajte torej, kaj se je zgodilo! Na velikem shodu tržaskih Židov in irredentarev v »Politeama Rossetti«, so sklenili bojkotirati poleg lista »Avanti« tudi — »Edinost«!!!

Bojkot proti »Avanti« je bil proglašen javno, a onega proti »Edinosti« širijo tajno.

Te dni se je skušalo pritiskati na nekoga razprodajalca »Edinosti« v ulici Sette Fontane, naj ne prodaja dalje »Edinosti«, ker drugače, da ne pride noben Lah več kupovati v to trafiko! Lastnik je ta umazano ži-

dovski subjekt — prav odločno odločil, češ, naj gre lepo v — staro mesto, kjer je edino mesto za take umazance.

Ne vem, kako Vas iznenadi ta »grozna« katastrofa — mene pa je tako grozno pretresla, da sem kar segnil v prazne žepe (veste, bili so zadnji dnevi meseca).

Tržaški Abrahami v družbi s Kalabreži, naseljenimi v Avstriji, si res domišljajo, da smo že v — Kalabriji!

P. S. K. gornji notici hočem dodati še eno malo vprašanje: Ko je svoj čas »Soča« nastopila za bojkot proti goriskim umazancem, je bila takoj in na vsako najmanj besedico o bojkotu — zaplenjena! Je-li morda v Trstu drug tiskovni zakon?!

Lojalnost naših Lahonov. Svoječasno stavil je naš občinski svetovalec in deželni poslanec g. Dollenz v mestnem svetu predlog, da se ulica Corso prekrsti v Corso Francesco Giuseppe v proslavo 50-letnice vladanja našega cesarja. D. Henčev predlog so zakopali mestni očetje v svoji veliki »lojalnosti« ne vemo že več v kateri odsek, kjer spi še sedaj spanje pravičnega. Isti mestni očetje pa so z neverjetno hitrostjo prekrstili glediščni trg v trg Giuseppe Verdi. Komur je znan simbol besed Viva Verdi (Viva Vittorio Emanuele Re d'Italia — debelo tiskane črke tvorijo ime Verdi), bo hitro pojnil to razliko v hitrosti naših mestnih očetov v teh dveh slučajih. V boljše označenje njih skrbni povdarjamo še, da se je na stopnega dne po sklepih bliščal napis »Piazza Giuseppe Verdi«. Sicer pa: Bog ne daj misliti, da imamo v Trstu kako irredento!

Grozna nesreča se je dogadila danes okoli 11. ure predp. na Acquedotto. Neki siromahno oblečeni deček — 12 do 14 let — je priskakljal na ulico z bičem v roki (gotovo z namenom, da se poigra), a je o tem zašel mej neki mimovozeči voz, naložen s kamenjem, in poleg stoječe drevo. Voznik je sicer takoj ustavil in navzoči ljudje so hitro odmaknili voz, ali dečka je bilo stisnito tako hudo, da se je zgrudil mrtev na tla. Prenešli so ga sicer na rešilno postajo, ali ni bilo več pomoči. Identiteta dečkova nam ni še znana. Voznika, ki je bil ves prestrašen in bled kakor zid so odveli v zapor. Več navzočih gospodov pa je izjavilo, da so pripravljeno pričati, da voznika ne zadevuje nobena krivda. Mogoče je že, da je deček — kakor je že navada živahnim dečkom — hotel smukniti med vozom in drevom in je o tem našel smrt.

Sreča v nesreči. 6-letna deklica Viktorija Angia je padla včeraj pod kočijo, a se po sreči ni prav nič poškodovala.

Stavka v ladijedelnici sv. Marka je bila včeraj rešena. Delavci so se povrnili na delo, ker je vodstvo večinoma ugodilo njih zahtevam. Stavka je trajala 20 dni.

Posledice samozdravljenja. Včeraj je prišel v tukajšnje mestno bolnišnico 25-letni Ivan Veskovo iz Pomjane, ki je bil pred 8 dnevi o nekem pretepu v neki koperski gostilni ranjen z nožem v lice. Mož se je zdravil sam in radi tega se mu je rana zelo slujšala, tako, da bo imel sedaj za vedno spačeno lice.

Z naših sodišč. Na tukajšnjem deželnem sodišču so bili včeraj obsojeni: 26-letni dlnar Peter Venika iz Trsta radni javnega nasilstva na 14 mesecev težke poostrene ječe; 22-letni dlnar Lovro Sulčič radi javnega nasilstva na tuji lastnini na 6mesečno težko poostreno ječo.

Nenadna smrt. V hotelu Volpich je umrl včeraj popoldne nagle smrti inženir Hermann Dannez, star 56 let, kateri je bil semkaj poslan od dunajske družbe »Union« radi pripravljanih del za električno železnico Trst-Opčine.

Na zdravniški postaji so pomagali včeraj 48-letni Emiliji Zorutti požreti neki prevelik založaj, ki jej je ostal v grlu in bi jo bil kmalu zadušil. Ljudje božji, jejte počasi!

Nadalje so zdravili 17-letnega kovača Josipa Jeršiča s stare mitnice, ki si je na delu ranil levo roko.

22-letnega zidarja Angela Visintin iz ulice Belvedere št. 23, katerega je na delu ranil na glavo neki tram.

30-letnega Josipa Stinea iz ulice Veltro št. 2, ki si je na delu ranil levo roko.

Zbežal iz zapora. V sredo zjutraj je zbežal iz ječe pri Jezuitih kaznjencec Anton Ponta. Prišel je najprej na streho in se potem po vrvi, katero si je sam napravil, spustil na tla. Dosedaj ga še niso mogli uloviti.

Ponesrečil na parniku. 33-letni kurjač Nikolaj Bratolič je padel včeraj o naganjanju

oglja na parniku »Cleopatra« 3 metre globoko v notranjost parnika. Došli zdravnik mu je povezal levo nogo, katero si je Bratolič močno potolkel in ga dal odvesti v mestno bolnišnico.

Preljuba tržaška uljudnost. Redarji so včeraj zaprli nekega 17-letnega Cezarja C., ki je na trgu sv. Ivana na redarjev opomin, naj ne hodi okolo ljudi in naj se odstrani, odgovoril, da se odstrani, kadar bo njemu ljubo. — Redar ga je podil proč, ker se mu je fante zdel sumljiv. — Na policiji so ga takoj priprli za 6 ur.

Umrljivost v Trstu. O 17. febr. do včevši 23. febr. je umrlo 51 moških in 58 ženskih, skupaj 109 oseb, proti 86 v isti dobi lanskega leta, in sicer 18 starih do 1 leta 14 do 5 let, 7 do 20 let, 10 do 30 let, 6 do 40 let, 20 do 60 let, 29 do 80 let in 5 nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna znaša 32-1 od tisoč. Smrt je povzročila sušica v 22, bolezn v sopihih v 20, enteritis v 3, legar v 0 slučajih, škrlatica v 0, krup v 7 ošpice 0 hripavica v 0 slučajih.

«Brivec» je izšel. Kedor želi čitati šaloigro o »gospodu Oevrku v zadregu« — naj ga kupi v tobakarni. —

Dražbe premičnin. V soboto, dne 2. marea ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Concordia št. 2B, hišna oprava; v ulici Stadion št. 8, hišna oprava; v ulici Punta del Forno št. 5, hišna oprava; v ulici Forni št. 7 in na lesnem trgu št. 6, oprema v zalogi in hišna oprava; v ulici Chiozza št. 6, hišna oprava; v ulici S. Lazzaro št. 15, igrače, molitvene knjige, pisarniški predmeti, razglednice in oprema v zalogi; v ulici Belvedere št. 23 B in v ulici Dodici Moreri št. 257, pisarniški predmeti in oprema v zalogi.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 4.9, ob 2. uri popoldne 10.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 762.8. — Danes plima ob 6.52 predp. in ob 8.36 pop.; oseka ob 1.7 predpoludne in ob 1.51 popoldne.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metoda je daroval gospod Fran Toros 6 K mesto venea na krsto pokojnega Nikolaja Moise-ta.

V družbi Kanaleev nabral gosp. Fran Dollenz 4 K 40 stot., ker je neki magistratni uradnik imel v žepu list »Avanti«.

I. vojaško veteransko društvo za Trst in okolice. V nedeljo, dne 24. marea ob 3. uri popoldne se bo vršil XXII. redni občni zbor. Ob 8. uri zjutraj istega dne bo sveta maša v župni cerkvi sv. Antona novega. Občni zbor bo v dvorani kupčijske zbornice via Canale piccolo št. 2, prepusčeni blagohotno.

Na to svečanost vabi uljudno predsednik gospode častne ude, prijatelje veteranov, podpiratelje društva, vse ude, ter prosi, da se snidejo v ta namen ob 7. uri zjutraj na dvorišču velike vojašnice, od koder bomo korakali z godbo proti omenjeni cerkvi.

Dnevni red občnega zbora: 1. Nagovor predsednika Nj. Veličanstvu presvitemu cesarju in društvenemu pokrovitelju, na kar se izrazi najudaneja zahvala za najvišje priznanje vojaškemu veteranstvu

2. Predavanje o že razposlanih letnih poročilih. 3. Sporočilo pregledovalnega odseka. 4. Govor in potrdilo obračunstva. 5. Predlogi udov, vloženi po § 35 društvenih pravil. 6. Volitev predsedništva. 7. Predvolitev za predsedništvo deželne zveze.

Predzborovanje po § 20 bo v nedeljo dne 3. marea ob 3. uri pop. v ulici Stadion št. 10 »pri zlatem levu«.

»Pogrebno podp. društvo« pri sv. Mariji Magdaleni vabi vse svoje člene na redni občni zbor, ki bo v nedeljo dne 3. marea ob 2. uri pop. v dvorani pevskega društva »Slava«, pri g. Miklavcu (po dom. Kančun) po sledečnem dnevnem redu:

1. nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Razni predlogi in želje. 5. Volitev novega odbora. — Na obilno udeležbo uljudno vabi

o d b o r.

»Gospodarsko društvo« pri Frdeniči pri Sv. Ivanu poleg Trsta bo imelo dne 3. marea l. 1901 ob 10. uri zjutraj svoj letni občni zbor.

Vesti iz Kranjske.

* Občni zbor ruskega kružka v Ljubljani se je vršil predvčerajšnjim zvečer v »Narodnem domu«. Iz poročil posnemamo, da šteje društvo troje ustanovnikov in štirideset pravih členov. Gmotno stanje društva je prav ugodno. Dohodkov je bilo 507 K 20 stot. V blagajni je nad 400 K in obligacija. Knjižnica obsega 76 zvezkov leposlovnih in znanstvenih del. Sklenili so, da bodi letni prispevek rednih členov poslej samo 2 K. Društvena pravila se izpremené v toliko, da more imeti društvo tudi častne člene. Predsednikom je bil zopet izvoljen (z vslikom) prezasluzni ustanovnik in požrtvovalni učitelj g. dr. L. Jenko. Ostali odbor ostane takisto še v drugem društvenem letu. »Sl. Narod«.

* Nova občina na Kranjskem. Načrt zakona o ustanovitvi nove občine Bukovje v postojinskem okraju je dobil najvišje potrjenje.

Vesti iz Štajerske.

— Redka starost. Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah so dne 28. februarja t. l. pokopali ženico, Marijo Sovran, ki je videla tri stoletja. Rodila se je v 18. stoletju, dne 29. marca 1796. v župniji Lučane sekovske škofije. Preživela je celo 19. stoletje in še dva meseca 20. stoletja. Stara je bila torej 105 let.

Vesti iz Koroške.

Odstavljen ravnatelj. Ravnatelj celovskega učiteljskega, ki je bil prej dolgo let profesor na ljubljanski realki, je bil pred nekaj dnevi proti svoji volji umirovljen. Knappitsch se temu mozu ime. Mož je bil svojim učenem dovolil prirediti plesni tečaj, dasi je bil učiteljski zbor to prepovedal in dasi je bil dež. šolski svet ta sklep potrdil. Ministerstvo je Knappitscha radi tega in baje tudi zaradi nekih družih stvari nagloma penzioniralo ter imenovalo novega ravnatelja, ne da bi se bilo ravnateljsko mesto prej razpisalo.

Razne vesti.

Plača poslanca. Anglija in Nemčija ne plačujeta poslanca nikakih plač. V Nemčiji pa uvedo menda tudi plačo. V avstrijski zbornici dobivajo poslanci na dan 20 K, v češkem dež. zboru 10 K, v ogrskem parlamentu imajo poslanci 6000 K na leto, v Franciji 9000 K in prosto vožnjo na železnici, v Ameriki pa 25.000 K na leto. V Italiji pa le prosto vožnjo. V Nemčiji se je prav te dni stavljal predlog, da naj dobe parlamentovi poslanci prosto vožnjo po železnicah in 20 mark na dan plače. Predlog še ni sprejet, ker se je izročil še le odseku.

Brzjavna poročila.

Imenovanji.

DUNAJ 1. (B.) »Wr. Ztg.« objavlja: Finančni minister je imenoval kontrolorja finančne deželne blagajne v Trstu, Edvarda Sosiča, ravnateljem in blagajnika Karla Böhma kontrolorjem te blagajne.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 28. (B.) Reuterjeva pisarna javlja, da vlada ni dobila še nikakega sporočila, da bi se bil Botha udal.

LONDON 28. (B.) Reuterjeva pisarna javlja iz Cradoeka 26. t. m.: Kakor sporočajo iz Middelburga so Buri minolega petka zažgali postajo Roodehoogde na progi Romsmead Gravreinet. Unela se je huda bitka. Buri so bili pognani v beg. Na isti progi bila je pozneje bitka pri Jaskportu.

DE AAR 28. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Glasom zadnjih sporočil taborita Dewet in Steijn s svojimi poveljstvi in s poveljstvom Herzoga na južnem bregu reke Oranje ker čakata unodne prilike, da prekoračita reko, katera je sedaj neprehodna.

LONDON 1. (B.) Glasom brzjavke v »Daily News« iz Singanfu je bil Yngajen dne 22. februarja usmrčen v Lau-Čau.

LONDON 1. (B.) Standardu javljajo iz Shazgaia: Vesti iz kitajskega vira pravijo, da je Fai-Čun, ljubljenc Tun-Fu-Sjanga in Tuana, pri Lau-Čau s 5000 možmi zasnoval ustajo.

Listi javljajo iz Pekinga, da so angležke čete dobile ukaz, naj bodo pripravljene za

slučaj, da bi se Kitajci obotavljali zadostiti zahtevam vlasti.

Demonstracije na Portugalskem.

OPORTO 1. (B.) Mnogi delavci iz tobačne tovarne so demonstrirali proti Jezuitom. Množica, ki je vedno bolj narasčala, je kamnjala palačo José Pesbana, katerega dolže, da je bil udeležen na ugrabljenju hčere braziljanskega konzula Colmana.

Druga skupina ljudi se je obrnila proti katoliškemu domu, v katerega je istotako metala kamenje.

Gibanje na Bolgarskem.

SRDDEC 1. (B.) V mnogih provincijalnih mestih so se vršili sabori v protest proti razpuščenju strelnih društev.

Državni zbor.

DUNAJ 1. (B.) (Zbornica poslancev.)

Na včerajšnje vprašanje poslanca Kaiserja je odgovoril predsednik, da je rad pripravljen, povspeševati delavnost zbornice ter o vloženju nujnega predloga opozarjati predlagatelja, da je bil sličen predlog že izročen odseku, ali po opravljenem redu ne sme kar zavračati takih predlogov. Na to je poslanec Brzorad stavljal vprašanje do predsednika, da-li ni pri volji glede čitanja nenemških interpelacij povrniti se k svoji zakoniti dolžnosti in kdaj da misli predsednik odgovoriti na stavljen mu že tozadevno vprašanje.

Predsednik je izjavil, da na to vprašanje odgovori v prihodnji seji. — Na predlog drž. poslanca Weisskirchnerja so vladno predlogo o krošnjarstvu brez prvega čitanja izročili obrtnemu odseku. Na to sta poslanci Hruby in Schnal govorila v češkem jeziku. Med daljšimi izvajanja poslanca Schnala je zaklical poslance Wolf: Sklenite, sklenite! Gospod predsednik odtegnite mu enostavne besede. Neposredno na to je poslanec Schnal zaključil svoj govor.

O stenografičnem protokolu je govoril potem poslanec Heinrich, ki je polemiziral proti včerajšnjim izvajanjem poslanca Kaiserja. Nato je poslanec Fressel govoril v češkem jeziku o protokolu, njegova izvajanja je spremljala demonstrativna pohvala od strani Čehov in splošna veselost na strani levece.

Po nekem vprašanju poslanca Steina, ki se je bavil štrajkom rudarjev, je zbornica razpravljala o nujnem predlogu poslanca Cingra, tičočem se najemanja na delo mladostnih in ženskih oseb, vsakdanjega delavnega časa in praznovanja nedelj in praznikov v rudnikih. Poslanec Cingr je utemeljeval nujnost svojega predloga.

Finančni minister je predložil načrt zakona, tičoč se določb glede kolkov in pristojbin povodom uvedanja kronske veljave kakor deželne veljave ter načrt zakona, tičoč se oproščenj od kolkov in pristojbin povodom razširjenja pristaniških naprav in svobodnega okrožja v Trstu.

Seja traja dalje.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst
TRST
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2
(šolsko poslopje)
in Via Riborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONJ IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko holo)
priporočila svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatelj je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste s največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
dovlj. mojster

Dunajska filjalka
Financne vloge na knjižice s 4%.
 Bančni posredovanje, posojila na vred-
 nostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in
 razvinkuliranje obligacij.

Trgov.-obrtna registrovana zadruga
 z neomejenim jamstvom.
 V GORICI, semeniška ul. št. 1., I. nadst.

Obretnostne hranilne vloge, stalne, ki s
 nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
 vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-corrent
 po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih
 zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
 meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
 sama.

Daje posojila na poročstvo ali zastavo na
 5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
 obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
 odplačevanje, v ločenem računu po dogovoru.

Sprejema zadruženike, ki vplačujejo de-
 lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
 daljših obrokih po dogovoru. Delež se obre-
 stuje po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
 položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
 od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
 od 9—12. dopoldne.

Proti malokrvnosti Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli v Ljubljani
 dvor. založnika Nj. Svetosti papeža,

**Ima v sebi
 90 krat več železa**

kakor druga po reklami ne-
 zaslužno sloveča **china-
 železnata vina**, katera
 čisto nimajo več železa v
 sebi, kakor vsako ceno na-
 mizno vino.
 Vsled tega največje
 jamstvo za izdatnost
 tega vina pri malokrvnih,
 nervoznih ali vsled bo-
 lezni pri oslablih ose-
 bah, kakor tudi še posebno
 pri bledih, slabotnih in bolehalih otrocih.
 Dobiva se v steklenicah po pol litra.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.	
V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih ban-
 kovih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse
 v krepsti z dnem 24. junija, 28. junija in odnoso
 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih
 brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropave
 Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gracac
 Sibinj, Inomostu, Czovec, Ljubljano, Linc, Olomou,
 Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejši pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente
 v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih —
 provizija po jako umestnih pogojih.
 Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohrano.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke
 italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem
 kursu.

Sprejemajo se v pohrano vrednostni papirji, zlati ali
 srečni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi

Varstvena znamka: **SIDRO.**

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažeče
 mazilo dobiva se po 80 stot., 140 K in
 po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega
 domačega zdravila naj se pazi edino le na
 originalne steklenice v zavrtki z našo var-
 stveno znamko „**SIDRO**“ iz Richterjeve
 lekarne in le tedaj je gotovo, da se
 sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri silem levu v Pragi

Elizabetine ulice 5.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnica v akcijah 20.000.000 K.
 Reservni zaklad nad 7.000.000 K.
 Centrala v Pragi.
 Podružnice v Brnu, Plznu, Budejovicah, Pardubicah,
 Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dr. Rosa Balsam Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
 zdravilo, vzbuja slast in odvaja lahko. Z
 redno uporabo istega se prebavljanje krepi
 in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč.
 po pošti 20 nvč. več.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo
 zraven stoječo, postavno po-
 loženo varstveno znamko.

je staro, najprej v Pragi rabljeno do-
 mače zdravilo, katero varuje in ohrani
 rane čiste, vnetje in bolečine olajša
 in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti
 6 nvč. več.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornereje ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg
 P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
 iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
 vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

„Böhmische Thomaswerke“ v Pragi

naznanjajo da so
 poverili prodajo

Tomaževe žindre

za Trst, Istro, Goriško in Dalmacijo tvrdki Lnigi Peritz v Trstu.

J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice

so že več desetletij povsod razširjene, in malo družin je, kjer bi manjkalo to lahko in
 milo učinkujoče domače sredstvo, katero priporoča občinstvu mnogo zdravnikov pr zlih
 nasledkih slabega prebavljanja in telesnega zapetja. Teh kroglic, ki so tudi pod
 imenom **Pserhofer-jeve kroglice** ali **Pserhofer-jeve kri čistilne kroglice** znane,
 stane škatljica s 15 kroglicami 21 krajcarjev, 1 zavitek s 6 škatljicami 1
 gld. 5 kr., pri prejšnji vpošiljavi zneska stane s poštnine prosto vpošiljativjo: 1 zavitek
 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 10 zavitkov
 9 gld. 25 kr. — Navod uporabe je priložen.

Jedina izdelovalna in glavna razpošiljalna zaloga

J. Pserhofer-jeva lekarna

Dunaj I., Singerstrasse št. 15.

Prosi se izrecno, „J. Pserhofer-jeve odvajalne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi
 stoječi podpis **J. Pserhofer** in sicer z rdečimi črkami.

Balsam zoper ozeblino

J. Pserhofer-jev. 1 lonček 40 kr., s
 poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

J. Pserhofer-jev sok iz

ozkega trpotca razslizujoč, 1
 steklenica 50 kr.

J. Pserhofer-jev balzam

zoper golšo, 1 steklenica 40 kr.
 s poštnine prosto pošiljativjo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati

izvrstno krepčilo za šeloec in živce, 1
 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., 1/2 litra
 1 gld. 60 kr., 1/4 litra 85 kr.

J. Pserhofer-jeva grenka

želodčna tinktura (preje živ-
 ljenska

esenca imenovana.) — Lahko razstopljuje
 zdravilo, dražilnega in krepčujočega
 učinka na želodec pri oviranem prebav-
 ljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaestorica
 steklenic 2 gld.

J. Pserhofer-jev balzam
 zoper rane, 1 steklenica
 50 kr.

Tannochinin-pomada

J. Pserhofer-jeva, najboljšje sredstvo
 za rast las, 1 pušica 2 gld.

Zdravilni obliž za rane

pok. prof. **Steudel-a**, 1 lonček 50 kr., s
 poštnine prosto pošiljativjo 75 kr.

Univerzalna čistilna sol

A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti
 slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih ogla-
 šene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se preskrbe vsi predmeti, katerih morda
 ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljativje po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje
 denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se prej vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem
 je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljativjah proti povzetju.

Podpisani si časti naznanjati slav-
 nemu občinstvu v mestu, okolici in
 na deželi, da je prevzel

Zalogo olja, kisa, mila itd.
 v Trstu, ulica Barriera vecchia 4

Blago pošiljam franko na dom
 po naročbi na debelo in drobno. Po-
 šiljativje na deželo s poštnim povzetjem.

Za mnogobrojne naročbe se toplo
 priporoča udani

Josip Gregorič.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki ceni
 se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura ob-
 stoječa iz

**14 krasnih drago-
 cenih predmetov**

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo tud posrebr.) z lepo razrezljanim pokrovom, točno urejena s 3 letnim jamstvom in škatljico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin-igla. za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka »Garantie«.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce in ovrtnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno punčir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvijnu.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih pred-
 metov z uro Anker-Remont. vred pošilja le
 za 2 gld. 95 nč. s povzetjem ali po naprej
 poslanem denarju, tvrdka

BRÜDER HURVIZ

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo

Neodgovarjajoče sprejem v 8 dneh nazaj in
 povrnen denar, vsled česar nima kupec nikakega rizika.
 Bogato ilustrovani cenik raznovrstnih drago-
 cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec vdobi v dar brezplačno krasen
 žepni album s 15 razglednicami mesta Krakovo.

Naznanilo.

Jakob Perhauc

zaloga vin, spirite in likerjev

naznanja da je preselil svojo zalogo v

Via delle Acque št. 12

nasproti „Caffé Centrale“.

Zaloga pohištva in ogledal

RAFAELA ITALIA

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, in spalnice
 prejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in
 železnih blagajn, po cenah, da se ni bati
 konkurence.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrovano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., I. nadstr.

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega,
 če tudi ni član društva in se obrestu-
 jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni
 davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
 menjice po 6% in na vknjižbe po 5 1/2%.
 Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol-
 in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
 in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1.400.000.
 Poštno-bran. račun št. 837.315.